

26.01.2018r

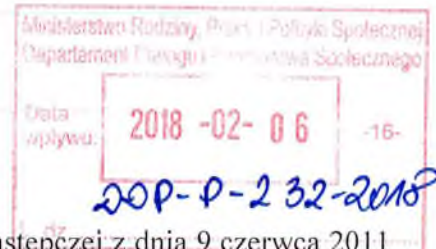

Pani Elżbieta Rafalska
Minister Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

PETYCJA

W sprawie podniesienia kwoty minimalnego wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka

UZASADNIENIE

Art. 85 ust. 1 Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. 2011 nr149 poz. 887) wskazuje, iż „Rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2 000 zł (brutto) miesięcznie.” Nie byłoby w tym nic zadziwiającego, gdyby nie fakt, że od 01 stycznia 2018 roku wynagrodzenie minimalne w Polsce wynosi 2100zł (brutto).

W praktyce doszło więc do kuriozum, oznaczającego, że osoba, która ukończyła (lub niekoniecznie) szkołę podstawową i podejmuje zatrudnienie w pełnym wymiarze godzin, będzie miała uposażenie wyższe niż rodzic zastępczy, który ma przynajmniej średnie wykształcenie (często jest to osoba z wykształceniem wyższym), ukończone kursy, szkolenia kwalifikacyjne, a przede wszystkim jest osobą, której odpowiedzialność za wywiązywanie się z powierzonych obowiązków oraz rzetelne wykonywanie zadań związanych z opieką nad dziećmi, jak również efektywna i ścisła współpraca z instytucjami (np. Miejskim lub Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, lekarzem ogólnym i specjalistami oraz szkołą, do której uczęszcza małoletni) są ciągle monitorowane oraz o wiele bardziej wymagające niż w przypadku osób z najniższymi kwalifikacjami.

Na rodzicu zastępczym (osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka) spoczywa ogromna odpowiedzialność za wychowanie dziecka/dzieci, które najczęściej są zaniedbane pod względem emocjonalnym, wychowawczym oraz pedagogicznym, a ich bagaż życiowych doświadczeń

mógłby przytłoczyć niejednego dorosłego. Rodzic zastępczy musi więc odnaleźć się w roli nie tylko rodzica, ale też opiekuna, psychologa, nauczyciela. Otrzymując tak niskie wynagrodzenie zaczyna czuć się niedoceniony, gdyż wysokość wynagrodzenia podana w w/w ustawie jest dalece demotywuująca i niewspółmierna do powierzonych obowiązków.

Można tu przywołać Art. 85 ust. 3 w/w Ustawy wskazujący, iż „Ustalając wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, bierze się pod uwagę w szczególności kwalifikacje, szkolenia i oceny rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka.” Jednakże najczęściej spotkać można się z tym, iż spełnione zostaje zaledwie wymagane minimum wspomniane w ustawie, jako powód podając ograniczony budżet miasta lub powiatu.

Kiedy tworzono i podpisywano Ustawę o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej, wynagrodzenie minimalne w Polsce wynosiło 1386zł (brutto). Ustawodawcy zauważyli, że praca rodzica zastępczego winna być wynagradzana w kwocie około 45% wyższej niż wynagrodzenie minimalne w kraju, dlatego w Ustawie pojawił się zapis o kwocie 2000zł (brutto). Od czasu wejścia w/w Ustawy w życie (2011 rok) minęło już 7 lat. Z każdym rokiem wynagrodzenie minimalne w Polsce wzrastało o przynajmniej 100zł (brutto) w porównaniu do roku poprzedniego, aby obecnie osiągnąć 2100zł (brutto). W tym czasie, można kolokwialnie stwierdzić, że wynagrodzenie dla rodzica zastępczego (osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka) zostało „zamrożone” i obecnie jest o około 5% niższe od minimalnego wynagrodzenia w kraju. Wysokość wynagrodzenia jest wyraźnym ważnym sygnałem dla pracownika, gdyż oznacza ile „jest wart”. Uświadomienie sobie, jaką wartość stanowi, może z dużym prawdopodobieństwem znacząco zwiększyć zaangażowanie i motywację do pracy.

Pragnę przypomnieć tutaj wnioski Najwyższej Izby Kontroli z dnia 4 kwietnia 2017 roku, dotyczące działań powiatów na rzecz tworzenia i wsparcia rodzin zastępczych: **„Brakuje zainteresowanych pełnieniem funkcji rodzin zastępczych.** Spadek liczby kandydatów odnotowano w ponad połowie (14 z 24) powiatów objętych kontrolą. **NIK zwraca uwagę, że utrzymywanie placówek opiekuńczo - wychowawczych jest o wiele droższe niż wspieranie rodzin zastępczych.** W 2015 r. w powiatach objętych kontrolą średni roczny koszt utrzymania dziecka w placówce wynosił 43.315 zł i był:

- ponad 2,3-krotnie wyższy niż w rodzinnym domu dziecka (18.569 zł),
- niemal 2,5-krotnie wyższy niż w rodzinie zastępczej zawodowej (17.664 zł)

Kandydatów do dopełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych nie przybywa także ze względu na niewielkie wynagrodzenie. Rady Powiatu mają możliwość podwyższenia stawki

wynagrodzenia, biorąc pod uwagę kwalifikacje, ukończone szkolenia i oceny rodziny, ale robią to tylko w pojedynczych przypadkach. Z możliwości takiej skorzystały zaledwie cztery powiaty z 24 objętych kontrolą NIK. W niewystarczającym stopniu rodziny zastępcze mogą także korzystać z uprawnień, które daje im ustawa o pieczy zastępczej, takich jak: zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi, pomoc wolontariuszy czy też prawo do urlopu. Powodem jest brak środków w budżetach Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie.”¹

PODSUMOWANIE

Rodzicom zastępczym, powierzono mnóstwo obowiązków, które sumiennie i z ogromnym zaangażowaniem wypełniają każdego dnia – nie mają wolnych sobót, niedziel ani świąt, nie mogą też liczyć na zwolnienia lekarskie (umowa zlecenie i konieczność ciągłej opieki nad wychowankami). Zmiana Art. 85 ust. 1 Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej, podnosząca wynagrodzenie minimalne (np. o 40% wyższe niż minimalne wynagrodzenie w Polsce w danym roku kalendarzowym – tak, jak miało to miejsce z chwilą wejścia w życie w/w ustawy), ukróciłaby praktyki znacznych dysproporcji w wynagrodzeniu rodziców zastępczych w sąsiednich miastach/powiatach (co ma miejsce nawet w ramach jednego województwa).

Mam nadzieję, że zaprezentowane przeze mnie argumenty są wystarczające do pozytywnego rozpatrzenia niniejszej petycji.

Z poważaniem

---

¹ <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-dzialaniach-powiatow-na-rzecz-tworzenia-i-nbsp-wsparcia-rodzin-zastepczych.html>